

SZÖVEG –
ACZÉL PETRA nyelvész, kommunikációkutató

SOROZAT –
KÖZVILÁGÍTÁS

ASZTALHOZ!

Valami történt.

Ezt akkor éreztem meg kétséget kizáróan, amikor másodszorra szembesültem ugyanazzal a válasszal: *„Azt nem lehet”*.

De ugorjunk vissza az elejére.

- ◆ Egy évvel ezelőtt egy tudományos műhely tagjaként invitáltak a felkapott budapesti étterembe. Már a nevében is máshol volt a felkiáltójel, mint logikus lett volna, így tudtam, hogy különleges helyről van szó. Az egyik gasztronómiailag avatott kolléga biztosított minket, hogy megkapó élményekben lesz részünk. Engem azonban már az íz előtt megkapott valami. Amikor ugyanis rendelésre került a sor, az összesen 7 tételes étlapról az egyikünk kért egy főételt, jelezve, hogy a leírt köret helyett mást szeretne, ki is választotta a lapról, hogy mit. A pincér fapofával válaszolt: *„Azt nem lehet”*. Visszakérdeztünk: *„Mit nem lehet?”*. *„Nem lehet más körettel kérni. Akkor hagyja ott.”* Szó megszakadt, hang bennakadt, lehellet megszegett. *„Miért?”* – hangzott el bémult ajkaimról az első kérdés. *„Mert nem változtathatunk a tányérok összetételén”*. A pincér elment, a társaságunk maradt, meg is ettük nagyrészt, amit rendeltünk – mert hát ugyebár milyen udvariatság lett volna felkelni, és becsapni magunk mögött az ajtót. Maradt a konformitás és – végül – a komoly cech. Megértettem, hogy az étterem nevében a felkiáltójel vasszigort jelent.

Azt hittem, egyedi különbségről van szó, mígnem a közelmúltban ismét egy agyondicsért fine dining egységbe voltam meghívva, ahol az adagok az árral fordítottan arányosak, és az ízekhez mindig kell szóbeli magyarázat. Itt is asztaltársaságunk rangidős tagja rendelt először, kérvén, hogy a kacsaszeletéhez ne barackot, hanem káposztát kaphasson. Erre a pincér így: *„Sajnos azt nem lehet. A tányérről levehetem a köretet, de nem cserélhetem”*. Itt már kifakadtam: *„De miért, hiszen ez nem márványszobor, amelynek nem lehet cserélni a karját? (Megjegyzem, még annak is lehet.)*

Nem vendéglő ez?” A felelet arról szólt, hogy náluk egy tányér művészi kompozíció, amit nem bontanak meg a vendég kedvéért. Megint maradtunk... A vacsora után hazajöttem, ettem egy jót, elgondolkodva egyen s másón. Például, hogy demokratikus korban élünk. Választhatunk kormányt és képzést, darabokból karkötőt, saját tévéműsort, hűtőt rózsaszín ajtóval, arcot új orral. A „fine” vendéglátásban viszont nem lehetséges semmi burzsoá lazaság. Itt, kérem, nevelik a jó ízlést. Számomra az étterem olyan hely volt, ahol az is asztalra kerülhet, ami otthon nem. Ma azonban a legdrágább helyek arra büszkéek, hogy csak idényélelmiszert használnak, idénytelen árakkal. A boltban van eper, az étteremben nincs, mert már nincs idénye (aztán két héttel később már újra van, mert elfogyott a málna).

Szándékos az irónia. A megújuló hazai gasztrorradalomban érdemes volna az új árképzésen és stílusjegyeken túl a vendéglátás régi, bőségen, nagylelkűsége és a vendég akaratán alapuló elveit is megalkotni. Mert lehet finom a lecsós fagyalt, de én bizony nem csípősen szeretem. ♦

PANNON
FILHARMONIKUSOK

2017. SZEPTEMBER 29.
PÉNTEK 19.30 MŰPA

Szláv kaleidoszkóp

Kabalevszkij: Colas Breugnon-nyitány
Csajkovszkij: Hegedűverseny
Dvořák: f-moll románc
Csajkovszkij: Francesca da Rimini
Benjamin Schmid – hegedű
Vezényel: **Bogányi Tibor**

2017. NOVEMBER 17.
PÉNTEK 19.30 MŰPA

Élet és halál táncai

Bartók: Táncszvit
Liszt: Haláltánc
R. Strauss: Hétfátyoltánc
Debussy: A tenger
Bogányi Gergely – zongora
Vezényel: **Cristian Mandeal**

2018. FEBRUÁR 23.
PÉNTEK 19.30 MŰPA

Kontinenseken át

Adams: Short Ride in a Fast Machine
Barber: Hegedűverseny
Prokofjev: Rómeó és Júlia
– részletek az I. és II. szvitből
Baráti Kristóf – hegedű
Vezényel: **Gilbert Varga**

2018. MÁRCIUS 23.
PÉNTEK 19.30 MŰPA

Ereje teljében

Elgar: Győzelmi induló a Caractacus című kantátából, op.35
Walton: Gordonkaverseny
Rimszkij-Korszakov: Seherezade
Várdai István – gordonka
Vezényel: **Bogányi Tibor**

2018. MÁJUS 4.
PÉNTEK 19.30 MŰPA

4G: Grieg, G-dúr, g-moll

Grieg: Holberg-szvit
Ravel: G-dúr zongoraverseny
Grieg-Vass: g-moll vonósnygyes
– szimfonikus zenekari változat
Dejan Lazić – zongora
Vezényel: **Vass Andás**

Koncertsorozat a Müpában pénteki napokon. Bérletek kaphatók a Müpa jegypénztáraiban és a Jegymester webáruházban.

ENERGIAÁRAMLÁS 2017-18

